

BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISHNING MAQSAD VA VAZIFALARI

Ergasheva Aziza

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti
Boshlang'ich ta'lim fakulteti Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabasi
M.A.Hamrayev

Ilmiy rahbar: Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti
Boshlang'ich fakulteti dotsenti, filologiya fanlari nomzod

E-mail: m.a.hamrayev@gmail.com<https://doi.org/10.5281/zenodo.14948697>

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinflarda ona tili ta'limining ahamiyati, maqsad va vazifalari yoritilgan. Shuningdek, ona tili darslarida zamonaviy pedagogik yondashuvlardan foydalanish, o'quvchilarning nutqini rivojlantirish hamda yozma va og'zaki muloqot ko'nikmalarini shakllantirish masalalariga e'tibor qaratilgan.

Abstract: This article highlights the importance, objectives, and tasks of teaching the mother tongue in primary grades. It also discusses the application of modern pedagogical approaches in mother tongue lessons, the development of students' speech, and the formation of written and oral communication skills.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, ona tili, pedagogik yondashuv, nutq rivojlantirish, kommunikativ kompetensiya.

Kirish

Boshlang'ich ta'lim bosqichi bolalarning kelajakdagi ta'lim olish jarayonida mustahkam asos bo'lib xizmat qiladi. Ayniqsa, ona tili fanining o'qitilishi o'quvchilarning nutqiy rivojlanishi, fikrlash qobiliyatining shakllanishi va adabiy nutq me'yorlariga rioya qilishini ta'minlaydi. Shuning uchun ham boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitishning maqsad va vazifalarini aniq belgilash muhim ahamiyatga ega.

Asosiy qism**1. Ona tili o'qitishning maqsadlari**

Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitishning asosiy maqsadlari quyidagilardan iborat:

- O'quvchilarning to'g'ri va ravon so'zlash ko'nikmalarini shakllantirish;
- Matnlarni o'qish, tushunish va qayta ifodalash qobiliyatini rivojlantirish;
- Yozma va og'zaki muloqot madaniyatini shakllantirish;
- O'quvchilarda mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvni rivojlantirish;
- Ona tilining grammatik va stilistik qoidalarini o'zlashtirish.

2. Ona tili o'qitishning asosiy vazifalari

Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish quyidagi vazifalarni bajarishga xizmat qiladi:

- O'quvchilarning leksik boyligini oshirish;
- So'z va gap tuzilishini to'g'ri shakllantirish;
- Nutqni grammatik jihatdan to'g'ri va mantiqiy izchillikda bayon etish;
- O'quvchilarni adabiy til me'yorlariga rioya qilishga o'rgatish;
- O'quvchilarning o'z fikrini aniq va lo'nda ifodalashga o'rgatish.

3. Pedagogik yondashuvlar va innovatsion metodlar

Zamonaviy ta'lim jarayonida pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish o'quvchilarning qiziqishini oshiradi. Jumladan:

- Kommunikativ yondashuv – o'quvchilarni faol muloqotga jalb qilish;

- Interfaol usullar – dars jarayonida guruhli va jamoaviy ishlarni tashkil etish;
- Rivojlantiruvchi o‘yinlar – o‘quvchilarning qiziqishini oshirish va bilimlarini mustahkamlash;
- Muammoli ta‘lim – mustaqil fikrlash va tahlil qilish ko‘nikmalarini shakllantirish.

Xulosa

Boshlang‘ich sinflarda ona tilini o‘qitish nafaqat grammatik qoidalarni o‘rgatish, balki o‘quvchilarning nutqiy va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan bo‘lishi lozim. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirish va ularni aniq va ravon so‘zlashga o‘rgatish mumkin. Bu esa kelajakda ularning ta‘lim jarayonidagi muvaffaqiyatlarini ta‘minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar/Используемая литература/References:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta‘lim to‘g‘risida"gi qonuni.
2. Hasanov A., Omonov F. "Boshlang‘ich sinflarda ona tili o‘qitish metodikasi". Toshkent, 2020.
3. Mahmudov N. "Tilshunoslik asoslari". Toshkent, 2018.
4. Vahobov A. "Nutq madaniyati va ona tili o‘qitish metodikasi". Toshkent, 2019.
5. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar bo‘yicha ilmiy maqolalar va internet manbalari.